

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Contactpersoon
Surmarie Hortencia
Corinne Bos

Telefoonnummer
+5999 4619081

Datum
12 maart 2015
Ons kenmerk
Cft 201500036
Pagina
1/4

E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen
-

Onderwerp
Reactie op de FMR december 2014

Geachte heer Jardim,

Op 24 februari 2015 jl. heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de Financiële Management Rapportage (FMR) over de maand december 2014 ontvangen. Deze FMR zou moeten dienen als vierde uitvoeringsrapportage over 2014, echter een overzicht van de voortgang van de maatregelen ter verbetering van het financieel beheer en een bijgewerkt risico-overzicht ontbreken. Over deze onderwerpen zal het secretariaat in het maandelijks overleg met het ministerie van Financiën dan ook graag terugkomen.

Artikel 18.1 Rft schrijft voor dat de UR ook aan de Staten wordt verzonden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat deze rapportage een uitgebreid cijfermatig beeld geeft van de uitvoering van de begroting 2014. Het saldo voor 2014 op de gewone dienst wordt momenteel geraamd op ANG 37,4 miljoen positief. In de begroting ging Curacao nog uit van een overschot van ANG 15 miljoen ter dekking van tekorten uit voorgaande jaren. In de FMR over de maand december wordt aangegeven dat ANG 23,5 miljoen wordt ingezet ter dekking van de tekorten waardoor er nog een bedrag van ANG 5,8 miljoen resteert dat gedekt moet worden in 2015. Het Cft merkt hierbij wel op dat dit voorlopige cijfers zijn die onderhevig kunnen zijn aan correcties bij het opmaken van de jaarrekening en naar aanleiding van de bevindingen van de SOAB en Algemene

Rekenkamer bij de jaarrekening 2014. In dit saldo is nog geen rekening gehouden met de uitspraak van de Europese Hoge Raad over de BRK gelden. Besluitvorming over de bestemming van deze meevaller moet nog plaatsvinden.

Overige toelichting

Gewone dienst

De financiële positie van de SVB staat vanaf 2015 onder druk. De sociale fondsen, beheerd door de SVB, laten in 2014 tekorten zien van ANG 47 miljoen (na de landsbijdrage van ANG 244 miljoen) voor de BVZ en ANG 94 miljoen voor de AOV. Deze tekorten worden door het schommelfonds gedekt, dat hierdoor wel onder druk komt te staan. Aanvulling van het schommelfonds is daarom noodzakelijk. Voor 2015 en verder zijn maatregelen genomen om verdere tegenvallers te voorkomen.

In het saldo van ANG 37,4 miljoen is rekening gehouden met baten van ANG 21,0 miljoen aan dividenden die nog niet zijn ontvangen. Het Cft ontvangt graag nadere informatie wanneer Curaçao deze dividenden verwacht te ontvangen.

Het Cft complimenteert Curaçao met de beheersing van de formatie. Er is sprake van een dalend verloop in het aantal personeelsleden van 3.555 (december 2013) naar 3.452 (december 2014).

Tenslotte vraagt het Cft aandacht voor het Sehos dat in financieel zwaar weer verkeert. Omdat de financiële situatie van het Sehos van invloed kan zijn op de business case van het HNO, maar ook consequenties kan hebben voor de landsbegroting, verzoekt het Cft om een overzicht van de maatregelen die het bestuur zal nemen om de exploitatie weer sluitend te maken.

Kapitaaldienst

Er is tot en met december 2014 een bedrag van ANG 163 miljoen geïnvesteerd (2,9% van BBP 2013). Van het bedrag van ANG 146 miljoen in gebouwen en bouwstructuren is in 2014 ANG 103 miljoen geïnvesteerd in HNO.

Uitkomsten kapitaaldienst	In ANG mln
Investerings in gebouwen en bouwstructuren	146
Investerings in machines en equipment	7
Investerings in immateriële vaste activa en nonproductieve activa	9
Overig	1
Totaal kapitaaldienst uitgaven	163
Afschrijvingen	48
Aangegane geldleningen voor HNO ¹	247
Overig	1
Totaal kapitaaldienst inkomsten	296
Voordelig saldo kapitaaldienst	133

Door de afschrijvingen van ANG 48 mln en aangegane geldleningen ten bedrage van ANG 247 miljoen is er een positief saldo van ANG 133 miljoen op de kapitaaldienst.

¹ Onduidelijk is de overweging voor het opnemen van de leningen, die gezamenlijk eind 2014 zijn aangevraagd en begin 2015 zijn ontvangen, deels in 2014 (HNO) en deels in 2015 (overige investeringen).

Rentelastnorm

De rentelastnorm is in 2014 niet overschreden. Hiervoor is de laatst beschikbare rapportage gebruikt over de 'Vaststelling van de collectieve sector, rentelastnorm en rentelasten voor het jaar 2013 voor het land Curaçao', opgesteld door de SOAB (Kenmerk 13/0913C/JH, 6 september 2013).

Liquiditeitspositie

De liquiditeitspositie is in 2014 met ANG 49,3 miljoen toegenomen, exclusief de voorfinanciering van HNO en een afname van de crediteuren. Het totaal aan beschikbare liquide middelen bedraagt ANG 245,3 miljoen en daarmee is de liquiditeitspositie met een current ratio van 2,0 relatief gezond te noemen. Aangezien de liquide middelen van de tweede leningsaanvraag in januari 2015 zijn ontvangen, is in deze FMR over de maand december 2014 terecht nog geen rekening gehouden met de ontvangst van de ANG 287 miljoen.

Financieel beheer

Het Cft mist bij de FMR over de maand december een overzicht van de voortgang van de maatregelen ter verbetering van het financieel beheer (PEFA). Conform de Rft dient in de rapportages de stand van zaken op het terrein van het financieel beheer en de maatregelen die op dat vlak worden genomen te worden weergegeven. Het Cft wenst graag deze informatie alsnog te ontvangen.

Overwogen wordt om bij de opmaak van de jaarrekening 2014 ook de vorderingen ouder dan één jaar tot vijf jaar gedeeltelijk te voorzien. Het Cft ondersteunt deze vorm van behoedzaamheid en ontvangt graag nadere informatie over de omvang van deze voorziening gezien de nadelige invloed op het resultaat. In dit kader vraagt het Cft zich tevens af in hoeverre de studieleningen bij de langlopende leningen (ANG 43 miljoen) jaarlijks afgelost worden en/of sprake kan zijn van oninbaarheid waardoor een voorziening mogelijk nodig zal zijn. Tenslotte wordt aangegeven dat de vermogenswaarde van de overheidsvennootschappen is afgenomen. De comptabiliteitslandsverordening stelt dat deze waardeverminderingen tot uitdrukking dienen te worden gebracht op de gewone dienst via de vorming van een voorziening. Dit geldt in ieder geval voor de zogenaamde blijvende waardeverminderingen bij de vennootschappen met een negatieve vermogenspositie. Hiertoe zou naar de mening van het Cft een voorziening moeten worden gevormd die ultimo 2014 circa ANG 67 miljoen (CDM, Cpost, ADC) zou moeten bedragen. Hiermee kan het weerstandsvermogen van het land worden verhoogd zonder dat een transactie plaatsvindt tussen overheid en vennootschappen dan wel daar rechten aan ontleend kunnen worden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Kenmerk
Cft 201500036
Blad
4/4

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten
De wnd. secretaris-generaal van het ministerie van Financiën